

induplati

konoplan

GLASILO
KOLEKTIVA INDUPLATI JARŠE

Leto XVIII

MAREC 1969

Cena 0,20 N din

Čestitka ob 8. marcu 1969

Spet je med nami mednarodni dan žena, praznik solidarnosti vseh žena sveta, v boju za boljše življenje človeštva.

Klara Zetkin je vsejala plodno seme, ko je leta 1910 predlagala drugi ženski mednarodni konferenci, naj prirede socialistke vseh dežel, vsako leto, v dogovoru s svojimi razredno-zavednimi političnimi in sindikalnimi organizacijami poseben ženski dan posvečen agitaciji za žensko volilno pravico, ki naj bo prikazana v zvezi s celotnim ženskim vprašanjem, kakor ga razumejo socialisti — torej v znamenju skupnega boja vsega razredno zavednega proletariata za socializem in hkrati za žensko enakopravnost.

Posebna čestitka naj velja vsem štirim generacijam žen, od katerih se tri še vedno srečujejo v vsakodnevem življenju in pri delu.

Čestitka naj velja prvi generaciji žena, ki je domala ni več med nami, ki pa je utemeljila žensko vprašanje kot sestavni del boja proletariata, drugi generaciji, ki je pridobivala množice in pomagala odkrivati izvor izkoriščanja človeka po človeku in spola po spolu ter pomagala organizirati razredni boj zoper vladajoči izkoriščevalski razred. Tretji, ki se je udeležila narodne revolucije in o kateri je dejal maršal Tito, da je narodom Jugoslavije v ponos in čast, ker imajo take hčerke, in četrta generaciji, ki danes soustvarja narodni dohodek in ki naj pomaga uresničiti tudi zadnje poglavje tega boja. Naša četrta generacija žena že čuti in uživa sadove tega boja. Naša žena se ekonomsko osamosvaja. To ji daje in zagotavlja varnost in udobnost, dasi ji težave in vsakodnevno naporno življenje poklicne delavke, matere in gospodinje, prenekaterikrat zamegljuje te vrednote. Z zmerom večjim sodelovanjem žena v proizvodnji in družbenem življenju pa se pojavlja vrsta pro-

blemov, ki terjajo od nas samih, od množičnega sodelovanja žena, da jih spravimo z dnevnega reda.

Neka mati in verjetno je med nami več takih mater, je na vprašanje kako gleda na žensko enakopravnost, odgovorila tole:

O težavah v poklicu, ki jih ni bilo malo, pred vojno in po njej, ne bi govorila, kajti te niso bile tiste, ki so me dolgo najbolj težile. Najhujša je bila razklanost v meni: na eni strani številna družina, ki me je potrebovala, na drugi zahtevni poklic, do obojega pa sem čutila moralno odgovornost. Nič kolikokrat sem po končani službi tekla domov, kjer me je čakal otrok z vročino, ki v času moje odsotnosti ni imel prave nege. Nikoli pa tudi ne bom pozabila dneva, ko sem sama ležala doma bolna, pa so otroci zlezli k meni na posteljo in mi hiteli zatrjevati, kako lepo je ker sem bolna — to se pravi, ker sem doma. Kljub temu, ali pa ravno zato, ker sem se vedno poskušala dajati vsa, tako poklicu, kot tudi družini, je bilo moje življenje bogato. In prav zaradi tega, ker lahko samo oboje, poklic in materinstvo — obogatita ženo, bi bilo treba ustvariti take pogoje, da bi se lahko ženska brez notranje stiske obojemu posvečala.

Če pogledamo ob koncu še enkrat v preteklost in v življenje naših prejšnjih generacij, ki so se bojevale v času, ko žena ni imela možnosti, da bi se osamosvojila, ki ni imela možnost biti volilka in soodlojučna članica samoupravnih organov, v obdobje vojne in okupacije, v obdobje pomanjkanja po vojni, v obdobje obnove porušenega in graditve novega, nam dejanja naših tovarišic in prednic lahko vlivajo resničen pogum. Njihova dejanja nam morajo biti ob 8. marcu resnična pobuda in napolnilo za naprej, da bo četrta generacija zmogla zadnje poglavje tega boja in pomagala uresničiti človeka vredno življenje.

Mamica, čestitam ti k prazniku!

XII. redna seja DS

Borca za enakopravnost

Delavski svet Induplati Jarše je imel v soboto dne 15. februarja 1969, v Kamniški Bistrici svojo XII. redno sejo. Navzočih je bilo 18 članov DS in 6 članov UO.

Predsednik DS, tov. Brane Zupan je pozdravil navzoče, ugotovil sklepčnost in prebral dnevni red na katerega ni bilo pripomb.

Dnevni red je obsegal: Sprejemanje zaključnega računa za leto 1968 in tekoče zadeve.

Podatke in obrazložitev k prvi točki dnevnega reda sta podala šef računovodskega sektorja tov. Francika Marinšek in šef organizacijsko analitskega sektorja tov. ing. Jože Klešnik. Izvleček iz poslovnega poročila za leto 1968 so vsi navzoči že predhodno dobili na vpogled.

V skladu s členom 32 Zakona o knjigovodstvu gospodarskih organizacij (Uradni list SFRJ št. 12/65 z dopolnitvami) in 11. člena Pravilnika o sestavljanju zaključnega računa delovnih organizacij za leto 1968 (Uradni list SFRJ št. 54/68) je DS »Induplati« Jarše sprejel **sklep** o potrditvi zaključnega računa za leto 1968 za podjetje kot celoto, izkazanim na obrazcih, ki jih predpisuje citirani pravilnik.

Tovariš Viktor Urbanija je postavil vprašanje, kaj je z izločitvijo VTR statev.

Direktor podjetja mu je pojasnil sledeče:

V zvezi s prodajo VTR statev smo imeli razgovore s podjetjem »Tekstilstroj« Zagreb. Ker pa navedeno podjetje ni dovolj hitro ukrepalo, je interesent za VTR statve, iste nabival pri drugem dobavitelju.

Tkanine, katere naj bi delali na teh statvah, imajo dokaj visoko ceno in ne morejo najti primerne artikla, ki bi prenesel tako ceno.

S prodajo VTR statev bomo počakali, dokler ne najdemo primerne kupca.

Tovariš Urbanija je še dalje spraševal, kdaj bo uvedena stimulacija, oziroma urejen pravilnik o kvaliteti, ki bo zajel tudi tkalke. Na to vprašanje je odgovoril tov. Jože Klešnik, ki je najprej podal obrazložitev, kako je kvaliteta proizvodov vplivala na dobiček. Po kalkulacijah je bilo predvideno 18% dobička po prodajnih cenah. Upoštevanj so bili rabati, skonti, superrabati in popusti na kvaliteto. Z vsemi odbitki bi morale ostati 6% od prodajne cene.

Na kvaliteto bi morali še posebej polagati pažnjo zaradi tega, ker imamo veliko konkurenco in se trgovci branijo klasiranega blaga.

Zaradi izboljšanja kvalitete proizvodov, bi bila nujna uvedba medfazne kontrole.

Predlog pravilnika o kvaliteti je že pripravljen, vendar pa morajo istega potrditi še samoupravni organi. V pravilniku bo upoštevana tudi slaba kvaliteta preje.

Tovariš Urbanija: Tkalke na dvo- in dvanajststrojnem sistemu imajo skoraj enake osebne dohodke.

Članice DS po napornem delu

Tovariš ing. Klešnik: Z letošnjim planom smo predvideli, da ne bomo več imeli dvostranskega sistema, ker je nerentabilno.

Tovariš Franc Rihtar je vprašal, zakaj imamo toliko različnih artiklov, različnih dobaviteljev preje in kakšna je primerjava z drugimi sorodnimi podjetji.

Tovariš ing. Klešnik: Konkretno primerjave ni. Lahko pa povem, kakšno prejo bi morali imeti:

- 90 % I. kvalitete
- 5 % II. in III. kvalitete
- 5 % ostale.

Na vprašanje tov. Rihtarja, kdo bo vzdrževal nove avtomate, katere imamo naročene, je odgovoril tov. ing. Janko Ukmar: Že v mesecu marcu letos bomo organizirali tečaje za mojstre in tkalke.

Dopolnil pa ga je tov. direktor in dejal da pride prvi avtomat že naslednji mesec in se bodo mojstri in tkalke na njem učili tri mesece.

Šef računovodstva tov. Francka Marinšek je predložila v potrditev predračun amortizacije za leto 1969, amortizacija pa je obračunana po stopnjah, ki jih je DS sprejel na svoji XI. redni seji, dne 12. decembra 1968.

Soglasno je bil sprejet sklep o potrditvi predloženega predračuna amortizacije za leto 1969.

Tovariš direktor je dejal da je bilanca za leto 1968 v primerjavi z letom 1967 rezultat boljšega poslovanja, vendar pa moramo upoštevati zaloge gotovega blaga in se jih zavedati. Odvečno zalogo moramo likvidirati že v I. polletju letošnjega leta. Za znižanje zalog si mora prizadevati celoten kolektiv, posebno pa vodilni kader.

Naše perspektive so še nadalje v sintetični in naša daljna perspektiva je nova predilnica za sintetično, ki bi krila naše potrebe.

S tem v zvezi moramo skrbeti tudi za izobraževanje kadrov, gojiti čut odgovornosti in discipline v podjetju.

Apeliram na člane DS, da me podpirajo v mojih predlogih.

Ker ni bilo več nobenih vprašanj in predlogov, je predsednik delavskega sveta zaključil sejo.

Usebinas:

Cestitka ob 8. marcu 1969
Dvanajsta redna seja DS
Kandidiranje, odgovorna naloga sindikatov

Ali si že krvodajalec?
Omogočimo našim otrokom čim boljše pogoje šolanja

Otroško varstvo
Politika socialnega zavarovanja se obrača na bolje

Poročilo nabave za januar
Proizvodnja v januarju
Prodaja v januarju
Confetti v Celovcu
Zima nam jo je zagodila
Kemično orožje
Nezgode v februarju
Obvestila iz kadrovske službe
Poročili so se

Izdaja v 850 izvodih kolektiv tovarne Induplati. Odgovorni urednik Jošo Gagel. Natisnila in klišee izdelala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani

Kandidiranje — odgovorna naloga sindikatov

Se dober mesec nas loči od volitev v zvezno, republiško in občinsko skupščino. V tem kratkem roku moramo v sindikatih opraviti še veliko dela, kajti organizatorja volilnih priprav sta SZDL in Zveza sindikatov (za volitve v zbor delovnih skupnosti). Sindikati so dolžni kot organizacija zagotoviti svojim članom, da bodo v skupščine in njihove organe izvoljeni najsposobnejši ljudje, ki se že v delovnih in družbeno-političnih organizacijah ter samoupravnih telesih odlikujejo z naprednimi stališči, uživajo zaupanje in ugled v svoji sredini in so osebno pripravljene vključiti se v skupščinsko delo ter pripravljene žrtvovati svoje ustvarjalne sile in znanje za razvoj naše družbe. Volilne priprave so lahko uspešne samo ob sodelovanju družbeno-političnih organizacij, ki edine lahko zagotovijo izvajanje sprejetih načel demokratičnega postopka za izvolitev ter popolno uveljavljanje in spoštovanje postavljenih kriterijev pri kandidiranju poslancev in odbornikov.

Prvenstvena naloga sindikatov je prizadevati si za kar najboljšo kadrovsko strukturo skupščin od občinske do zvezne, seveda, če imamo na razpolago temu primerne kandidate. Zato morajo sindikati omogočiti javno razpravo o vseh z volitvami povezanih vprašanjih, predvsem pa tudi o kriterijih za kandidate, ki naj pridejo na kandidatne liste.

Se posebno je pomemben kandidacijski postopek, ki bo medtem, ko pišem članek že izven. Saj je bilo v okviru kandidacijskega postopka v sindikalnih organizacijah in v krajevnih organizacijah SZDL izvedeno

predhodno evidentiranje za odbornike in poslance.

Seje kandidacijske konference bi morale biti končane po rokovniku republiške volilne komisije do 14. februarja t. l. Na teh sejah so bili predlagani običinski občinske skupščine, obravnavani in predlagani možni kandidati za poslance ter izvoljeni delegati za občinsko kandidacijsko konferenco.

Ves sedANJI kandidacijski postopek teži k temu, da onemogoči stari način kandidiranja, ko se je o kandidatih odločalo v ozkem krogu. Po novem bodo morali ZBORI DELOVNIH ORGANIZACIJ in občinske konference SZDL skrbno proučiti predloge kandidatov. Ti zbori delovnih skupnosti, ki bodo od 14. do 29. marca, imajo za nalogo, da:

a) ocenijo, dopolnijo ali ovržejo kandidate za odbornike občinske skupščine ter dokončno sprejmejo kandidate za odbornike občinske skupščine;

b) poslušajo poročila delegatov, ki so sodelovali v delu občinskih in medobčinskih kandidacijskih konferenc in obravnavajo ta poročila;

c) se izrekaajo o sklepih kandidacijskih konferenc;

d) po potrebi:

1. dopolnjujejo predloge kandidatov za poslance;

2. ovržejo sprejete(ga) kandidate (a) za poslance republiške in zvezne skupščine;

e) zbori delovnih ljudi izvolijo elektrorje za volitve poslancev zborov delovnih skupnosti zvezne in republiške skupščine;

Nadaljevanje na 4. strani

Evidentiranje kandidatov za občinski gospodarski zbor

Ali si že krvodajalec?

Kri je nenadomestljivo zdravilo, ki ga lahko da samo človek. Krvodajalstvo predstavlja torej sestavni del našega zdravstvenega varstva, zato je prav, da pride zdrav človek vsaj do trikrat v svojem življenju na odvzem krvi. To je pogoj, če hočemo, da bo kri vedno na razpolago in da zaradi njenega pomanjkanja ne bo nikdar ogroženo človeško življenje, ali da zaradi tega ne bo nihče umrl.

Občani, nujno je, da se vprašamo, ali je prav, da dajejo nekateri tudi nad desetkrat kri, medtem ko drugi stojijo ob strani. Ob razpravah, kako bi organizirali krvodajalsko akcijo, vprašajmo drug drugega: »Ali si že krvodajalec?«

Letošnja krvodajalska akcija za območje občine Domžale bo organizirana v dneh 22, 23, 24, 25, 29 in 30. aprila.

Pričakujemo, da se boste odzvali vabilu in da boste darovali kri, ko ste še zdravi, da si jo zagotovite, ko jo boste sami potrebovali.

Prijave sprejemajo v vseh gospodarskih organizacijah, zavodih, ustanovah, zdravstvenih ambulantah in pri vseh družbeno-političnih organizacijah, občinskem odboru RK Domžale ter pri krajevnih organizacijah Rdečega križa na terenu.

Že v mesecu marcu vas bodo obiskali aktivisti Rdečega križa na domu ali v tovarni ter vas prosimo, da izpolnite prijavnice. Z dobro organizacijo in zavestjo, da želite pomagati težko bolnim, ponesrečenim v tovarnah, na cesti, materam in dojenčkom, boste izvršili dobro delo in rešili mnoga življenja.

Občinski odbor RKS
Domžale

Nadaljevanje s 3. strani

f) sestavijo predloge (dodatnih) kandidatov in jih predložijo (državnim) volilnim komisijam.

Nesporno je, da prihaja zbor volivcev kot institucija kandidiranja za drugačen položaj že s tem, da preneha biti edina kandidacijska institucija, oziroma da se razen njega pojavlja politično močnejša ali bolj organizirana oblika: občinska kandidacijska konferenca. Delovni ljudje, občani, pa zaradi tega ne pridejo v slabši položaj glede kandidiranja, čeprav je zbor volivcev njihov zbor. Lahko pričakujemo, da bo v procesu kandidiranja prišlo do pozitivne medsebojne odvisnosti, povezanosti in dopolnjevanja med kandidacijskimi konferencami in zbori volivcev.

Če še enkrat ponovimo, je uspeh v kandidiranju in uspeh samih volitev odvisen predvsem od sindikalnih organizacij kot glavnih nosilcev politične aktivnosti in priprav na volitve v delovnih organizacijah. Končno pa sta tudi politični cilj in popolna demokratičnost kandidacijskega procesa pri volitvah v veliki meri odvisna od stopnje prizadevanja vseh političnih sil v delovni organizaciji ali krajevni skupnosti.

Z obrazov lahko razločimo odlično počutje naših malčkov v novem domu otroškega varstva

Omogočimo našim otrokom čim boljše pogoje šolanja

Občani domžalske komune se bodo spomnili na referendumu izjasnili o sprejetju samoprispevka za gradnjo novih in preureditev starih šolskih prostorov, ki jih uporabljajo učenci osnovnih šol. Priprave za eno največjih skupnih akcij v zadnjih letih v Domžalah dobivajo te dni konkretnjšo podobo. Vodstva družbeno-političnih in delovnih organizacij, skupščina občine Domžale ter iniciativni odbor so na svojih posvetovanjih in sejah soglasno ugotovili, da je skrajni čas, zagotoviti otrokom domžalske komune ustrežnejše pogoje šolanja. V ta namen so že pripravili poseben poziv vsem delovnim ljudem občine, naj podpro ta prizadevanja.

Našim šoloobveznim otrokom naj bi namreč v prihodnjih nekaj letih zagotovili bivanje in delo v dostojnih šolskih prostorih povsod tam, kjer tega sedaj še ni. Šolsko in izvenšolsko delo bo uspešnejše v prostornejših učilnicah, v telovadnicah pa si bo mladina nabirala moči, krepila zdravje in duha.

Nekateri učenci imajo že sedaj lepe učilnice in zadovoljive pogoje za uspešno delo in so za to hvaležni. Čas pa je, da zgradimo dostojne šolske zgradbe, svetle učilnice in telovadnice vsem otrokom.

Seveda bo potrebno vsakemu občanu pojasniti izredno pomembnost akcije, ki naj bi omogočila zares smotrnino in dokončno ureditev perečih problemov šolanja domžalske mladine.

Pri pripravah na referendum sodelujejo vse družbeno-politične or-

ganizacije. Te so že začele organizirati sestanke, javne tribune in posvetovanja, na katerih seznanjajo občane o pomembnosti akcije.

Osmega februarja so se v Domžalah sestali tudi vsi prosvetni delavci domžalske občine in sprejeli akcijski program za sodelovanje ob pripravah za izvedbo referenduma o šolstvu, ki bo v mesecu aprilu. Izrazili so popolno soglasje in podporo za predlog razvoja šolske mreže ter zbiranja sredstev za to. Prosvetni delavci bodo sodelovali pri vseh oblikah propagande in tolmačenj. Volivce pa bodo seznanjali o potrebi te akcije tudi prek učencev, na roditeljskih sestankih in z osbenim kontaktom.

Otroško varstvo

V drugi polovici januarja je začelo s svojim delom otroško varstvo v prostorih stanovanjskega bloka »A« v Preserjeh. Prostori, v skupni površini 106 m² obsegajo kuhinjo, jedilnico, igralnico, prostor za počitek in sanitarije.

Sodobno urejeni prostori sprejmejo do 40 otrok, ki še niso šolo obvezni. Pod nadzorstvom vzgojiteljice preživijo dnevni čas od 5.30 do 15. ure in dobijo malico ter kosilo. Vzgojno varstveni zavod Domžale je oskrbel vso opremo, ki jo malčki rabijo, da udobno in z igranjem preživijo svoj dnevni čas.

Politika socialnega zavarovanja se obrača na bolje

Pri Komunalnem zavodu socialnega zavarovanja delavcev Ljubljana je bilo na pretekli seji slišati marsikaj zanimivega.

Predvsem je bilo govora o finančnem načrtu razdeljevanja sredstev bolnišničnim in zdravstvenim zavodom. Priliko sem imel slišati o težavah v kliničnih bolnišnicah, da so sredstva prenizka, da so v deficitu, da so zdravila dražja, aparature itd. Skratka bi nekako potrebovali »da zadihajo« po moji oceni cca. milijardo dinarjev. Poleg tega pa so se pritoževali, češ, da mala kirurgija ne spada v službo zdravnikov splošne prakse, da so za take posege potrebni le zdravniki specialisti itd.

Meni se je pri tej debati vsiljevala dokaj čudna misel, da na eni strani prikazujejo obremenitev bolnic in koliko imajo dela, kar s prakso poznamo, da morajo pacienti čakati tudi po mesece, da pridejo na vrsto če so potrebni bolniškega zdravljenja, a po drugi strani si žele obdržati primat nad malo kirurgijo. Dejstvo pa je, da imajo bolnice visok odstotek kadrov specialistične usmeritve, vprašanje pa je, kako je ta kader izkoriščen in kdo od njih je izvoljen v prvi ali drugi privilegiran stan.

Reči hočem, da za enako delo, katero opravi zdravnik splošne prakse ali specialist bi morala biti enako nagrajena. Poleg tega pa je marsikdo imel priliko čakati v Ljubljani na polikliniki v Njegoševi ulici ure in ure, ko je bil tov. doktor zaseden. Manj kavice, famulijarnosti in več ekspeditivnosti, ne bi škodilo prvo privilegiranemu stanu! Tam nekje se začenjajo in končujejo njihove nestrnje rezerve o katerih nočejo nič

slišati, kaj šele, da bi ukrepali. Prvi ukrep je bil ta, da so pacienti v marsikaterem oddelku bolj lačni kot siti. S silo hočejo dokazati, da niso prizadeti po njihovi krivdi, temveč po prenizko ocenjenih fakturiranih storitvah. Pravijo tudi, da se gospodarska organizacija ne da primerjati z bolnišničnim zavodom, ker mora zdravnik svoje delo opraviti že iz humanosti in dolžnosti. Vendar pa smo priča, da je vsem tem dejstvom ravno obratno. V dnevnem časopisju beremo ravno sedaj o milijonarjih, ki prijavljajo lanskoletne dohodke.

Tudi po zdravstvenih zavodih ni dosti boljše. Skušali bomo samo bežno pogledati skozi prizmo mavričnih barv. Kot vemo so se vse zdravstvene ustanove na območju Kamnika, Domžal in Litije združile v enoten zdravstveni dom s sedežem v Domžalah. Saj vsi poznate zgradbo tega doma. Tudi o opremljenosti ni kaj reči, le o ljudeh, ki jih združuje ta dom bi rad spregovoril nekaj besed. Kadar se kaj lahko izve so to le podatki iz biltenov o prijavi osebnih dohodkov in prav iz teh veje kdo zaseda prva mesta na lestvici. To niso dohodki 3—5 ali 10, več, 12 in še kakšen milijon po vrhu. To so kilometrine, efikasno delo in nadure, ki so v lanskem letu presegle število sedem — ničel ne bi pisal, ker jih je precej. Vse to kaže kako smo bolni, vendar nikoli zdravi, sitni, tečni, nezadovoljni zavarovanci in seveda predzorni pacienti, ki vrtamo tam kjer ne bi bilo potrebno.

Prav tu izrabljajo nekateri nehumanost kolegov, ki nimajo služb zato, — da si lahko gotovi kopicijo materialne dobrine. Tu pa gre zdravni-

kova moraliteta bolj skozi denar kot pa skrb do človeka do tistega, kar so imeli nekdanji »dohtarji« sebi. Zaveš, svoj lasten jaz, ne avtomobilov in šoferja za v sosednjo ulico, za obisk bolnika na domu, imeli so le popotno palico in torbo skozi dež in sneg, preko hribov in dolin, ponoči ali dnevu.

Nimajo več tistega v sebi kot zna podeželski zdravnik, ki je prav vse od porodničarja, kirurga, psihologa do življenjskega tovariša. Danes je v teh nekaj ljudeh plehkost, komoditeta in računica, zato so težave v zdravstvu, zato ni nikoli dovolj denarja, ki ga trgamo tistemu poštono zaslužnemu delavcu za strojem, ki zasluži morda le toliko na leto, kot zasluži na mesec več od polovice

Fantiči se pri delu niso dali motiti

V prijetnem okolju se deklice prav dobro počutijo

prvo privilegiranih, v katerikoli od imenovanih zdravstvenih ustanov.

Dokler naša družba ne bo rešila v celoti tega kar sem skušal le delno opisati, toliko časa bomo še lahko dajali in nikoli ne bo dovolj!

Verjetno je vsem že znano, da bomo morali tudi v letošnjem letu plačevati izreden prispevek za nepokrite račune, ki jih ima KZSZ Ljubljana napram bolnišničnim zavodom. Ta prispevek bo znašal 0,28 % v času od 1. marca do 31. decembra letos.

Lahko bi še gledal v prizmo, vendar se mi mavrične barve spreminjajo v gnev ob nepoštenosti in senci, ki pada na tiste zdravnike, ki so voljni delati, ki se zavedajo svojega dela in dolžnosti do družbe. Škoda je tistih zdravstvenih delavcev v manjšini, ki so nemočni in največkrat za njihovo delo neplačani. Star pregovor pravi, dela naj tisti, ki ima debel vrat. Delati pa moramo vsi in zato delo prejeti plačilo v okviru etično moralnih norm.

M. Slapšak

Dobava premoga je bila normalna in smo ga prejeli skoraj isto količino, kot je bila poraba.

Bombažne preje smo kupili za 11% manj, kot je bila poraba, vendar je to narekovala sprememba proizvodnje.

Prejem ostalih prej iz sintetike in konoplje je bil primeren za našo proizvodnjo, medtem ko smo lanene preje prejeli več, kot je potrebno za našo proizvodnjo in to iz razloga, ker je bila sklenjena pismena meddržavna pogodba, pri kateri pa nismo uspeli spremeniti dinamike dobav.

Vlakna iz malona smo prejeli v količini, ki je odgovarjala naši proizvodnji. Težava pri tem vlaknu pa je v tem, da prejemamo najprej ene barve potem pa šele ostale. Glede tega smo se že domenili z dobaviteljem in bo imel odslej za nas na zalogi vedno večje količine naših barv, da ne bi bilo treba sproti barvati.

Pri preskrbi z barvami in kemikalijami imamo težave, ker so dobavni roki postavljeni na prekratek čas, zaloge pa so preveč majhne.

Proizvodnja

V JANUARJU

Sprejem nekaterih naročil je že v mesecu januarju povzročil odstopanje od asortimenta, predvidenega z letnim planom za leto 1969, S tem v zvezi so bili tudi posamezni obrati postavljeni pred drugačne naloge in je doseganje planskih nalog drugačno od predvidenega.

Posamezni obrati so svoje planske naloge dosegli kot sledi:

	Plan januar 1969	Indeks januar 1968
Predilnica: predenje	96,7 %	68,5 %
sukanje	92,4 %	134,6 %
Tkalnica	99,7 %	87,7 %
Oplemenitilnica	71,3 %	65 %
Tiskarna tm	—	32 %
bm	—	100,4 %
Konfekcija	73,9 %	116,4 %

Poleg zgoraj navedenih vzrokov so na rezultat oplemenitilnice vplivali tudi zastoji vsled okvare v kotlarni.

Kvaliteta izdelkov: v zadnjih mesecih precej pada, posebno velja to za izdelke bombažne grupe in grupe bombažno-sintetičnih tkanin. Kot vzrok za to nazadovanje lahko navedemo slabo kvaliteto bombažne preje, vendar je to le manjši vzrok, pretežno večino krivde pa je subjektivnega značaja in je od vseh nas pričakovati, da bomo z ustreznimi ukrepi in večjo pazljivostjo kvaliteto izdelkov dvignili na višino, ki jo zahteva tržišče.

Confjeti v Celovcu

Letošnja zima nam je nasula dosti snega. S strahom sem gledal že v petek popoldan kako je snežilo. Vsako uro je bilo več snega, zato me je skrbelo pot na dunajsko drsalno revijo v Celovec. V soboto 16. februarja smo člani kolektiva in njih svojci odšli na pot z avtobusom. Ni bilo pravega razpoloženja, kajti vedno gosteje je snežilo. V avtobusu je bilo prijetno toplo in kmalu se je na enem izmed sedežev prikazala prva dobra »utekočinjena volja«. Prebili smo kaj kmalu tisto strogo rezerviranost, ki vlada običajno med potniki. Razvezali so se jeziki in stekli so pogovori. Tako so drseli kilometri, da jih nismo kaj dosti čutili. Šoferju pa se je seveda, zdela pot daljša kot običajno. Kmalu so se iz beline snega prikazale silhuete jeseniških plavžev in težki črni dim, ki je prekrival dolino. Hiteli smo naprej proti Mojstrani. Ob kramljanju smo pozabili na težave snega s katerimi se je sprijemal šofer, vendar ne za dolgo, kajti pod Rožco smo sredi klanca obtičali v snegu. Na ozko zorani cesti sta se srečala dva avtomobila in tako je zadnje desno kolo našega avtobusa sedlo v obcestni jarek. Priskočili smo šoferju na pomoč, odmetali smo sneg in porivali avtobus, vendar ni in ni šlo. Tako smo obtičali za cesto kar dobro uro. V dolini pod nami se je nabrala kolona pisanih vozil, šele tovornjak Cestne uprave natovorjen s peskom nas je rešil obcestnega jarka. Zopet smo bili na cestišču. Ustavili smo se v Kranjski gori. Kavica, ci-

garete in šilce so nam dali nadaljnjih moči. Dati vam hočem dober nasvet: Če bo koga še pot zanesla v Kranjsko goro v samopostrežno trgovino naj ne hodi s 50 dinarji, ker jih bo težko vnovčil. To je kraj, kjer vedno primanjkuje desetakov in dinarjev. V kolikor imaš srečo, da ti zamenjajo si dobro opravil, sicer pa lahko ponižno čakaš ob strani blagajne da iztržijo kaj drobiža. Več nas je bilo takih. Ne vem ali od petdesetaka ne poznajo drobiža, ali pa so turistične cene tako prilagojene, da ne poznajo nižje cene, ali pa je temu kriva bližina meje. Po vsestransko opravljenih »dolžnostih« smo sedli v avtobus in se bližali državni meji, prehodu — Rateče. Bledi in rdeči, zeleni in rumeni smo obstali pred cestno zaporo na bloku. Prišla sta moža postave, opravila službene dolžnosti in že smo se peljali po nevtralnem pasu pred italijanski blok. Tam pa jih bolj kot uradni dokumenti zanimajo »meso, burro i jaja«. Znebili smo se tudi teh in pot nas je peljala v Trbiž, v mesto butelj, bund in »robe di poce«.

Kar je res je pa res, znajo trgovati, biti pravi trgovci, naviti in spustiti ceno v eni sapi, povedati vso zgodovino razstavljenega blaga, kaj vse imajo in da za tako majhen denar ni mogoče nikjer druge kupiti kot samo pri njih. Bolje je v samem mestu, v trgovinah kjer v neki mešanici jugoslovansko-italijansko-nemškega jezika znajo povedati, kaj imajo in koliko stane. Za nas Kranjce je tak način kupovanja zanimiv, ker na kaj takega doma nismo navajeni. Po svoje so ti ljudje zanimivi, izredno iznajdljivi in hitro presodijo kaj lahko določenemu kupcu ponudijo.

Natovorjeni s steklenicami »spumante« smo že sedeli v avtobusu in kazali drug drugemu kaj smo kupili in kdo je kupil najceneje. Med zanimivim pogovorom pa smo se pripeljali do izstopne italijanske carinarnice. Italijanski cariniki so bili tako zadovoljni, da jih sploh ni bilo blizu, enako so se obnašali tudi njihovi kolegi na avstrijski strani.

Pot nas je vodila mimo Osojskega in Vrbskega jezera. Mesteca in trgi so polni malih in večjih hotelov, seveda ne manjka na obali jezera weekend hišic. Na desni strani pod cestiščem je bilo jezero zamrznjeno in tukaj sta bili vključeni v led dve manjši potniški ladji. Na levi strani nad cestiščem se dviga železobetonski most v višini kakšnih dvajset metrov nad hišami. Po tem mostu bo tekla nova štiripasovna cesta proti Karavankam. V kolikor Jugoslavija ne bo zainteresirana, da bi skupno z Avstrijo prebili predor skozi Karavanke in cesto nadaljevali preko Gorenjske do Ljubljane in od tu na Sončno cesto, potem bodo Avstriji s cesto nadaljevali do Trbiža, od tam pa mimo Jugoslavije v Italijo. To pa bi pomenilo za jugoslovanski turizem hud udarec.

Prodaja

V JANUARJU

Poslovno leto se je pričelo z velikimi nalogami. Plan prodaje zajema prodajo celotne proizvodnje ter dodatno praznitev skladišča do optimalne zaloge.

Plan prodaje je zaradi tega zgoščen v prvem polletju.

Mesec januar je po navadi slabši v prometu, ker vsi kupci čakajo na sejem Mode, ki se vrši vedno v sredini januarja. To praktično pomeni, da izpade polovico januarja brez posebnih zaključkov.

Temu ustrežajoča je tudi realizacija plana za januar, ki je bila dosežena le 74%. Pripomniti je treba, da v tem mesecu ni bilo izvoženo ničesar, v planu samem pa je bila predvidena realizacija v višini 10% mesečnega plana.

Če izločimo predvideno vrednost izvoza za januar, bi izvršitev plana prodaje na domačem tržišču izkazovala 83%.

Glede na situacijo, ki je sedaj na tržišču, tudi v naslednjem mesecu ni pričakovati večjega odjema od strani trgovske mreže.

V takem premišljevanju smo se le pripeljali v Celovec. Moj prvi vtis o mestu ni bil kaj posebnega. Cene so izredno visoke, tako sem na primer za sendvič in steklenico piva odrlinil 10 din. Ker smo bili pozni nismo videli pustnega karnevala po cestah. Ob 19.30 smo zasedli dokaj dobra mesta v dvorani.

Pogled na lepo urejeno ledeno ploskev je prekinil glas napovedovalke z vestjo, da je prelaz preko Ljubelja zaprt zaradi plazov in da se naj gostje iz Jugoslavije vračajo domov preko Trbiža ali Dravograda. Jasno mi je bilo, da to pomeni daljšo vožnjo. V tem trenutku pa so ugasnile luči, orkester je zaigral avizo, prireditelji pa so pozdravili goste, prižgali reflektorje in že se je polnila ledena ploskev z nastopajočimi, ki so bili oblečeni v privlačno obarvane kostume.

Prišel se je dveipolurni program, ki je imel to prednost pred ameriškim, katerega smo imeli priložnost videti v Ljubljani, da je bil prirejen za okus srednjeevropskega gledalca.

V prvem delu programa smo imeli priložnost videti čustvene plese in plese v temperamentnem južnoameriškem ritmu. Drugi del programa pa je imel v svojem sestavu akrobatske točke in prosti program. Nepozaben je bil zaključek programa, katerega so vsi nastopajoči odplesali v ritmu dunajskega valčka.

Polni lepih doživetij smo zapustili celovško Mestno halo in se vračali preko Trbiža, Kranjske gore domov.

Dunajska revija Confetti je za nami, in zopet bo v nas ostalo nekaj nepozabnih spominov.

M. Slapšak

in stanovanjskih blokih. Bil je ves trd od mraza in dela. Nekaterim je ustregel, toda vsem ni mogel in možakar je bil prav tako kot jaz, žrtev hudih očitkov.

Več kot delati se res ni dalo.

V nedeljo zjutraj sem vstal ob treh in gazil sneg do Jarš, pri tem pa sem si mislil: Prišlj bodo delavci iz blokov in okoliških hiš na čelu z gasilci in s skupnimi močmi bomo reševali strehe. Pa sem bil razočaran, kajti prišlo jih je samo pet. Ob taki udeležbi smo bili nemočni storiti kaj. Odmetavali smo progo, kar pa nas je izredno utrujalo, saj smo morali zaradi premoga, ki je ležal na obeh straneh proge, sneg metati do 3 m visoko.

Isto presenečenje nas je dočakalo pred kolesarnico. Mokri in prezeblji smo odnehali, le traktorist se je še upiral kupom snega.

V ponedeljek ob 6. uri, se je šele začelo pravo delo.

Delovne sile je bilo dovolj, poti za traktorista so bile delno usposobljene in promet po dvorišču se je pričel normalizirati. Največ dela je imel spet traktorist, prevažal je blago, prejo, sneg, vlačil vozičke itd. Reševal je najnujnejše.

Samj vsemu nismo bili kos, zato je tov. Marolt prosil za pomoč v tovarni Lek. Skupaj smo v dveh urah očistili dvorišče od vratarnice pa vse do kotlarne.

V sredo je sneg ponovno zametel poti, bila pa je odjuga in stanje ni bilo tako kritično.

Iz Kočevja smo dobili vagon premoga za staro kotlarno. Ker pa je bila proga zasedena z vagoni za Količevo — tam se jim je namreč pokvarila lokomotiva, smo morali naš vagon poln premoga do kotlarne poriniti sami. Ni bilo lahko, toda s

Zima nam je zagodla

Vsem je znan star pregovor, ki pravi, če je na svečnico toplo, se zima ponovi. In res je tudi letos po omenjenem datumu začel rahlo a vztrajno naletavati sneg. Posebno hudo je bilo na krasu, kjer je snežna burja zlomila televizijski stolp na Nanosu. Komaj se je to malo poleglo, pota so bila očiščena, pa je začelo v četrtek, 13. februarja, zopet snežiti. Prosil sem, naj ostanejo motorna vozila v garažah, kajti če potlačijo novozapadli sneg po poteh, po katerih vozijo »slončki«, jim začne drseti in se jih mora potrivati. Toda poslovnim ljudem se je mudilo in vsa vozila so šla po dvorišču gor in dol, vsak na svojo pot in dvorišče je postalo tako spolzko, da je bil onemogočen ves notranji tovarni promet.

S traktoristom sva pripravljala plug za oranje snega, ko pride Limoni s prošnjo: Pojdita me reševat, zaneslo me je s ceste na njivo pred Mengšem. Šla sva takoj tja z verigami in lopatami. Pripeli smo traktor, počistili sneg in zravnali zorano zemljo, toda vse je bilo zaman, premaknili se nismo niti za ped. Vrnili smo se v tovarno po dvigalko — »vinto«, močne plohe, krampe in vzeli s seboj še dva delavca. Dolgo smo se mučili, da smo dvignili prednja kolesa na plohe in potem počasi — zelo počasi na trdo cesto. Bili smo premočeni do kože. Iskali so nas, ker je promet v tovarni zastal. Šli smo plužit v tovarno, a kaj ko pa se ni dalo več orati, saj je bil sneg že preveč steptan. Čistili smo, odmetavali, vlačili slončke iz snega, porivali vozičke, a vseeno ni šlo kot bi bilo treba. Popoldne sem dobil Lekove delavce v menzi in jih naprosil, naj pridejo s težkim nakladačem, da odstranijo vsaj steptano plast. Proti večeru so »Lekovci« res prišli s težkim nakladačem in počistili prostor za tkalnico, dvorišče in cesto proti vratarnici.

V upanju, da na prosto soboto ne bo tovarnjakov v tovarni smo se zmednili za čiščenje dvorišča in proge. Pa se je primajal avto-vlak za nakladanje blaga za Nemčijo. Z vso svojo ogromno težo je obračal na dvorišču in prešal na novo zapadli sneg. Ko smo nakladali pakete v tovarnjak je prišel ves zasnežen in zaskrbljen tov. ing. Tone Dečko: Fantje, snega je toliko, da ga moramo spraviti s streh. Pokličite tov. Marolta, in skličite vse bližnje delavce, skidajte sneg z barake, kolesarnic in s strehe pred skladiščem in nad premogom. Spravili smo se na omenjeno delo, traktorist pa je oral sneg po dvorišču pri menzi

V letošnjih snežnih razmerah je bil traktor polno zaseden

Kemično orožje

Nadaljevanje ABK

Sinteze kemičnih spojin napredujejo danes čedalje bolj. Strupi dobljeni po drugi svetovni vojni so vse bolj strupeni. Iščejo pa še bolj strupene substance, (snovi) ki bi uničevale prebivalstvo že v miligramskih količinah. Bojne strupe lahko trosimo neposredno po ljudeh ali pa jih širimo neposredno tako, da kontaminiramo (okužimo) zrak, orožje, opremo, zemljišča, hrano in vodo. Ti strupi se uporabljajo v obliki hlapov, megle in dima ali v obliki kapljic. Razlikujemo dolgotrajne in kratkotrajne bojne strupe. Strupi, ki se na mestu kamor so bili odvrženi zadržujejo več ur ali celo več dni, so dolgotrajni. Sem prištevamo iperit in luzit. Bojni strupi, ki se na terenu zadržujejo samo eno do nekaj minut so kratkotrajni in izhlapevajo zelo hitro, niso odporni proti dežju, vlagi in toploti. Iz te skupine so najbolj znani serin, klorcian in fosgen. Po načinu delovanja na človeški organizem delimo bojne strupe na več skupin: to so živčni, psihični, krvni, mehurjevci, dušljivci in dražljivci.

Bistvene značilnosti bojnih strupov

Sodobno in najbolj nevarno kemično orožje danes so živčni bojni strupi imenovani antipersonalno orožje. Ostalih bojnih strupov ne bomo podrobneje omenjali, ker se po vsej verjetnosti v tretji svetovni vojni ne bodo uporabljali, ker pač niso tako učinkoviti kot živčni bojni strupi. Če vržemo živčne bojne strupe po velikih tovarnah, so vsi ljudje mrtvi, sovražnik pa dobi popolnoma nepoškodovane tovarne. Med njimi so poglaviti: sarin, tabun in armin. Ti strupi so toksični (strupeni), brez barve, vonja in okusa. Po videzu so goste oljnatte tekočine podobne glicerinu. Uporabljajo se lahko v vseh letnih časih. Živčni bojni strupi prodirajo v telo skozi kožo, skozi dihala

pomočjo traktorja in dvajsetih delavcev se je tudi to uredilo.

V ponedeljek smo začeli odstranjevati sneg s streh. Najbolj pogumen je bil Tone Blatnik, ki je šel na streho dvorane, kljub temu, da je ta zelo visoka in strma. Delo je dobro opravil. Pri tem delu je leta 1952 sneg zasul Albina Zidarja, vendar smo ga kmalu rešili izpod kupa.

Ponedeljek je že, najhujše je za nami. Za ljubitelje narave in malih živali pa imam veselo novico.

V ptičnice so se vselili skorci, prvi znanilci pomladi.

Na vse tegobe bomo kmalu pozabili, vendar naj nam bo letošnja zima s svojimi muhami v resen opomin za boljše organizirane akcije v takih primerih.

Edi Rojc

prek prebavil in očesne veznice. Če pride strup v telo v večjih količinah v trenutku nastopi smrt. Človek pade kot snop in po nekaj močnejših krčih umre. Za hudo zastrupitev pa gre če človek dobiva manjše količine. Tedaj ugotovimo tipična znamenja zastrupitve kot so: močna zožitev zenic, močan glavobol, občutek dušenja v prsnem košu in težko dihanje. Poškodovanec bruha in se močno slini, v trebuhu ima bolečine in kmalu se pojavi driska. Končno dobi v mišicah močne krče, se onesvesti in umre. V zadnjem času se vedno več govori o psihičnih bojnih strupih, t. j. substancah, ki spreminjajo človekovo duševno stanje. Ti strupi so že v majhnih količinah dovolj močni, da se kdo začne obnašati psihično popolnoma drugače od zdravega človeka. Pri takih ljudeh opazimo, da se jim zmanjša delovna in bojna sposobnost, da živijo v velikem strahu, da so potrti in znanih ljudi ne poznajo več, dobijo halucinacije, lahko pa tudi prehodno oglušijo in oslepijo.

Nezgode v februarju

Do konca meseca februarja je bilo že 13 nezgod, v podjetju ali na poti na delo ali z dela. To je še enkrat toliko kot lani ali predlanskim. Vzrok za tako visoko število nezgod je letošnja zima in slabe ceste. Saj je od skupnega števila nezgod kar 7 takih, ki so bile na poti v službo ali iz službe. Ponesrečeni so bili iz sledečih obratov:

Tkalnica:

1. Pogačar Terezija (31) tkalka. Pri nastavljanju praznega blagovnega valja ji je priščipnilo noht na palcu desne roke.

2. Andrejka Roman (27), delavec v pripravljalnici. Na poti v službo je padel s kolesa, ker sta se zaletela dva kolesarja. Pri tem si je zlomil nosno kost.

3. Lavrič Vera (26) tkalka. Pri ravnanju blaga na blagovnem valju je padla utež iz nastavka. V tem je valj pritegnila vzmet in ji priščipnila sredinec na desni roki.

4. Lemut Katarina (24) tkalka. Ko je stopala iz avtobusa si je poškodovala levo nogo v gležnju.

Vzdrževalni obrati:

5. Mrdenović Drago (39) ključavničar. Na poti domov je padel s kolesa in si poškodoval levo golen.

6. Blažič Ivan (38) dvoriščni delavec. Ko se je s kolesom peljal v službo, ga je avtomobilist zaradi nepravilnega prehitavanja podrl na tla.

POROČILI SO SE:

1. Ocvirk Alojzija, del. v adjustirni, poročena RAZPOTNIK
2. Šarc Marija, tkalka, poročena KARBA,

Biološko orožje

Biološka bojna sredstva so namenjena za množično obolevanje ljudi, živali in rastlin. Ob uporabi tega orožja se kontaminirajo živi organizmi, zrak, zemljišče, voda, hrana, obleka in orožje. Biološki agensi so bakterije, virusi, toksini. Vojni napori, slaba in redna prehrana, slabo stanovanje, omejena možnost za osebno higieno ustvarjajo ugodne okoliščine za delovanje bioloških agensov. Biološki agensi napadajo organizem prav tako kot bojni strupi: skozi kožo, skozi nos in usta. Insekti — uši, bolhe, komarji, muhe, klopi, prav tako prenašajo biološke agense. Za biološki napad uporabljajo rakete, avionske bombe s paketi, agensi pa so tudi lahko v steklenicah in zabojih. Od vseh bioloških sredstev je najbolj nevaren toksin od bacillus botulinusa, ki je narejen sintetično in zastruplja ljudi v najmanjših količinah. Preracunali so, da je za uničenje vsega človeštva na zemlji, potrebno le 20 g tega toksina.

Veliko bioloških agensov ne poznamo, vemo le, da se ti agensi stalno izdelujejo in neprenehoma iščejo novi.

Ponesrečeni je dobil poškodbe po obrazu.

7. Pavli Jože (53) sofer. Zaradi potrebe po reševanju imovine je stal v vodi, zato ga bolijo noge.

Konfekcija:

8. Šraj Pepca (43) šivilja. Na poti na delo je zaradi poredenele ceste padla in se poškodovala.

Oplemenitilnica:

9. Klančar Alojz (46) delavec pri metaliziranju tkanin. Ko je dvigal balo blaga, ga je vščipnilo med hrbtničnimi kostmi.

Brane Zupan

OBVESTILA IZ KADROVSKE SLUŽBE

Vstopi:

1. Pavel Senk, strojni ključavničar, vstopil 11. 2. 1969,
2. Uršič Ignac, strojni ključavničar, vstopil 14. 2. 1969,
3. Dušan Žnidaršič, strojni ključavničar, vstopil 17. 2. 1969,
4. Mužar Štefica, pomočnica v kuhinji Počitniškega doma v Umagu, vstopila 9. 2. 1969,
5. Paš Ingo, pravnik, vstopil 15. 2. 1969.

Izstopi:

1. Helena Golob, pomočnica v kuhinji menze, izstopila 10. 1. 1969.